

[Borgbjerg.]

kan ikke bidrage til at danne Kapital, det kan kun de rige. Det er den gamle liberalistiske Nationaløkonomi, der maaske var rigtig i den Tid, da man kun havde et Pjalteproletariat, fremkaldt af Frikonkurrencen og Kapitalismen, men ikke er det længere, nu da den store brede Befolkning efterhaanden arbejder sig frem og bliver i Stand til og ogsaa faar Lyst til at spare og danne Kapital, nu da selv den mindste Kapital paa hundrede Kroner er en aktiv Kapital, der gaar ind i Produktionen, hvor det mindste Sparekasseindskud eller de Kapitaler, der opsamles og derved dannes i Fagforeninger, i Sygekasser, i Arbejdsløshedskasser, i kooperative Forsikringsvirksomheder, i Kooperationen o. s. v., bidrager ikke mindre til Kapitaldannelse og til Produktionens Fremme end den Kapital, der er paa de faa private Hænder, men er en uhyre social Fordel og spreder Velstand ud paa de mange, mange Hundredetusinde Hænder i Stedet for at samles i en eneste gylden Top i Samfundet.

Jeg tror derfor ikke, at den Kapitalistforsvarer, der udviklede dette, har Ret, jeg tror ikke, Overklassen længere er den eneste, der kan spare og samle op, jeg tror ogsaa, Underklassen er i Stand dertil og gør det — ellers havde Arbejderne heller ikke staaet saa stærkt under de store Lockouter, hvis der ikke var øvet megen Privatopsparing fra deres Side.

Men dertil kommer, hvad de sidste 10 Aar lærer os, at hvis det skal være Ledetraaden for vor Skattelovgivning, at det er de rige i Landet, der har vist sig som de naturlige og rigtige Forvaltere og Formerere af dansk Nationalformue, ja, saa har de gjort det saadan, at man rigtignok maa sige, at værre kan det ikke blive, selv om vi prøver paa helt nye Metoder. Det er ikke svært at regne ud.

Maa jeg her indskyde en Bemærkning. Man taler saa lidt om, at det er meget bedre, at Pengene er i de private Lommer, der forvaltes de langt bedre, end hvis de er paa Statens og Kommunens Hænder. Dette er jo ingenlunde rigtigt. Hvordan er de blevet forvaltet i de private Lommer, i de private Aktieselskaber, i de private Bedrifter i de sidste 10 Aar? Hvordan er det gaaet med Landets Nationalformue? Saaledes, at Prioritetsgælden er vokset fra 1914 med 2 Milliarder. (Afbrydelse: Det er meget naturligt!). Ja, det er meget naturligt, men det er meget sørgeligt, og det er et Vidnesbyrd om, hvilken slet For-

valtning Danmarks Jord har været underkastet, ikke af de enkelte Dyrkere, men i det hele og store.

Og tager vi saa Byernes, Industriens, Handelens Kapital, hvordan er den saa blevet forvaltet og formeret? Saaledes, at hvis det var krævet op i Skat, som er svindlet og ødet bort af Privatkapitalismen, saa vilde den danske Stat i dette Øjeblik kunne være gældfri. Det er Stillingen. Tager vi, hvad der er svindlet bort ved Landmandsbanken og alt det andet, saa vil De se, at hele vor Statsgæld kunde være afbetalt med det.

Det er en Fordel, samfundsmæssigt set, at Stat og Kommune øger deres Kapital. Vi har jo det store Eksempel i Københavns Kommune, som har øget sin Kapital og derved er blevet i Stand til at finansiere sig selv i en ganske anden Grad end tidligere. Men det vender man sig fra Privatkapitalismens, fra Højres og mere og mere fra Venstres Side med det største Raseri imod. Der ønskes ikke Kapitaldannelse, der ønskes man ikke Kapitalopsamling, nej, Kommuner og Stat skal stadig være tvungne til at staa med Hatten i Haanden overfor det private Laanemarked, søge Statslaan og søge Kommunelaan, gøre sig afhængige af Privatkapitalen. Det er den stadige Idé, der ønskes man ikke Opsamling eller Dannelse af Kapital.

Vi mener, at det netop er en udmærket Maade at samle og danne Kapital paa, paa de mange Hundredetusinde Hænder, i de forskellige Foreninger og kooperative Foretagender, foruden hos dem selv, og i Stat og Kommune.

Skal jeg saa til syvende og sidst sige min samlede Mening om dette Lovforslag — De har allerede mærket min Mening —, saa er det denne, at i formel Henseende er det et Makværk, i reel Henseende et Jaskværk. Det fremgaar ogsaa baade af Lovforslagets Bemærkninger og af Forelæggelsestalen: det var i Grunden Meningen, at man vilde have underkastet Formue- og Indkomstkatten en mere grundig Revision, men der var ikke Tid dertil. Hvorfor ikke? Fordi Venstre ved Valget den 2. December havde lovet en snarlig Skattelettelse, og nu staa allerede det nye Aar truende nær, der maatte gøres noget, forinden det kommer, og saa greb man — som det ogsaa blev sagt i Forelæggelsestalen, og som det staa i Bemærkningerne — nogle enkelte Punkter, hvor man mente man kunde lette Formuebesidderne for 10—13 Mill. Kr. Det er et Hastværks-